

HRADECKÝ ZPRAVODAJ

OBČASNÍK OBCE HRADEC NAD SVITAVOU

březen - duben 2018

č. 2/2018

vychází dne 2. 5. 2018

Z OBECNÍHO ÚŘADU

Sběr použitého kuchyňského oleje

Nevylévejte použitý kuchyňský olej do odpadů, šetřete životní prostředí i životnost kanalizace. Olej v odpadech totiž tuhne a zanáší potrubí. Energeticky a finančně je velice náročně vyčistit kontaminovanou vodu. Stačí doma olej slévat do PET lahví a uzavřené PET lahve vhadzovat do nádoby na sběr použitého kuchyňského oleje. Olej je pak určen k ekologické likvidaci, kterou pro naši obec bude zajišťovat firma Černohlávek oil. Tato služba je bezplatná.

V naší obci budou 3 sběrná místa:

- za dolní prodejnou JIP
- u DPS
- na horním konci u Buršových

Vítání občánků

V sobotu 19. 5. 2018 se bude v Domě s pečovatelskou službou konat Vítání občánků. Rodiče dětí, kterých se to bude týkat, budou obeznámeni pozvánkou.

Poplatky za odpady

Místní poplatek za provoz systému, shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2018 zůstává stejný, ve výši **600,- Kč/občana**.

Poplatek je splatný **do konce června**, úhrada může být provedena v úřední dny hotově v pokladně OÚ nebo převodem na účet č. 1283338339/0800, VS 999+ číslo popisné. Od poplatku je osvobozeno třetí a každé další dítě žijící ve společné domácnosti, které v kalendářním roce platby dosáhlo nejvýše 14 let věku.

Poplatníkem je každý občan s trvalým pobytem nahlášeným v obci. Dále se platí základní poplatek za trvale neobydlený objekt.

Poplatek za psa

Poplatek za psa činí **100,- Kč za prvního a 200 Kč za každého dalšího** a je splatný do konce května.

Úhrada stejná jako u poplatku za odpady!

Nově vymalované autobusové zastávky

V obci máme nově vymalované autobusové zastávky. Nebuďme lhostejní k vandalismu, chovejme se jako civilizovaní lidé, ať nám vydrží dlouho hezké.

Sběr nebezpečného odpadu

Proběhne **ve čtvrtek 10.5.2018 od 10:00 do 18:00 hod., v pátek 11.5.2018 od 7:00 do 13:00 hod.** Sběrné místo: střed obce (za Formankou). **Na jiná místa po obci není možné tento odpad ukládat!!!**

Děkujeme Vám, že tyto odpady neukládáte na jiných místech obce a tím obec udržujete v čistotě a chráníte i naši přírodu.

Nebezpečné odpady - jsou odpady, které mají nebezpečné vlastnosti a nesmí se vyhazovat do popelnice, např. monočlánky, upotřebené oleje, olejové filtry, nemrznoucí a brzdové kapaliny, barvy, lepidla, ředidla, spotřební chemie z domácnosti, znečištěný textil, železné a plastové obaly znečištěné škodlivinami, ledničky, mrazničky, televizory, zářivky, akumulátory (včetně elektrolytu). Veškeré zařízení musí být kompletní, např. lednice včetně kompresoru. Pneumatiky, lepenka nejsou předmětem nebezpečného odpadu, NEBEROU SE!!!

SMS infokanáľ

Na našich webových stránkách www.hradecnadsvitavou.cz nebo přímo na obecním úřadě se můžete zaregistrovat k odběru informativních sms zpráv, které slouží jako obecní rozhlas do kapsy. Sms Vám pak jsou rozesílány zejména při neodkladných situacích, kdy nelze občany na jisté situace připravit delší dobu dopředu (při přírodních pohromách, při pomoci pátrání po občanech, apod.)

Upozornění - volné pobíhání psů

Na základě opakovaných stížností na volné pobíhání psů upozorňujeme občany, aby dbali na zajištění svých psů. Dále žádáme občany, aby v případě, kdy jejich pes znečistí cizí pozemek výkaly, zajistili úklid. Děkujeme.

Preventivní rady Policie ČR Chodci, cyklisté a řidiči senioři v dopravě

Další z našich preventivních článků budeme věnovat oblasti silničního provozu, chodcům, cyklistům, řidičům a především seniorům v dopravě. Ač dopravní nehodovost má z dlouhodobého hlediska klesající tendenci, co se týká jak počtu, tak tragických následků nehod, jistě je na místě si připomenout několik základních pravidel. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně obsáhlé téma, pokusím se vyzdvihnout věci, které by vás mohly zajímat. Řekneme si, kdo je vlastně chodec, jaké má povinnosti a jak je to s domnělou absolutní předností na přechodu pro chodce. Zopakujeme si, kdo a kde by měl nosit reflexní prvky. Dále si řekneme, zda je v pořádku, když občas vidíme většinou cyklistky – ženy, jak vezou na jízdním kole nákup, jednou rukou řídí a v druhé ruce drží deštník, aby nezmokly nebo jaká hrozí pokuta cyklistům, kteří jedou pod vlivem alkoholu. A v neposlední řadě si připomeneme, jak je to se zdravotními prohlídkami u řidičů starších 65 let a s jízdou na vozítkách segway.

Chodec – Kdo je vlastně chodec? Zákon hovoří tak, že chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce **nepřevyšující 60 cm**, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, nebo motocykl o objemu válců do 50 cm³ nebo psa. Každý tento chodec je účastníkem silničního provozu a má určité povinnosti. Zákon ukládá chodci povinnost použít chodník nebo stezku pro chodce (ta bývá označená dopravní značkou). Tam, kde chodník není, chodí se po levé krajnici nebo co nejbližší levému okraji vozovky a to v počtu maximálně dva chodci vedle sebe. Ač zákon ukládá chodcům, aby byli označeni reflexními prvky za snížené viditelnosti pouze mimo obec, **police obecně doporučuje být za snížené viditelnosti označen reflexními prvky všem chodcům a cyklistům**. Pokud se pohybujete pomocí hole, určitě jí opatřete také reflexními prvky. Stejně to platí i pro případ, kdy za snížené viditelnosti venčíte psa, kde doporučujeme označit obojek i vodítko. Na používání reflexních prvků policie zaměřuje i řadu dopravně bezpečnostních akcí, kde různé prvky s retroreflexních materiálů rozdává.

Jinou volbou může být i označení se neoslňujícím světlem například z jízdního kola. Toto světlo bychom doporučili připevnit třeba na paži, která je blíže do vozovky. Co se týká přecházení vozovky, policisté se občas setkávají s mylným výkladem zákona v tom smyslu, že chodec má absolutní přednost, což opravdu tak není. Doporučujeme dbát především na své zdraví, při přecházení vozovky být ostražití, nebýt roztržití a myslet na to, že je lepší někam přijít o chvíli později, než nedojít už nikdy. Tam kde je přechod pro chodce, je chodec povinen jej užít. Pokud na komunikaci přechod není, má chodec povinnost přecházet vozovku kolmo k její ose. **Každý by měl mít na paměti, že chodci a cyklisté jsou nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu a tak k sobě a ostatním účastníkům přistupovat.**

Cyklista – Cyklista je řidič nemotorového vozidla, tzn. také účastník silničního provozu. Jízda pod vlivem alkoholu je stejně jako u řidičů vozidel na kole zakázaná a pokuty nejsou zrovna nízké. Pokud by cyklistovi policisté naměřili do 1 promile alkoholu v dechu, hrozí mu pokuta od 2.500 do 20.000 korun, nad 1 promile alkoholu v dechu 25.000 až 50.000 korun pokuty a stejně tak, když se cyklista odmítne dechové zkoušce podrobit. Na kole se jezdí při pravém okraji vozovky, a pokud je zřízen jízdní pruh pro cyklisty nebo stezka pro cyklisty, je povinnost jich cyklista užít. Cyklista mladší 18 let je povinen mít na hlavě za jízdy řádně připevněnou ochrannou přilbu. Policisté však doporučují, aby přilbu nosili všichni cyklisté bez rozdílu věku. Dítě mladší 10 let smí jet na silnici jen pod dohledem osoby starší 15 let. K osvětlení cyklisty zákon říká, že cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu a zadní svítlnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítlnu bílé barvy s přerušovaným světlem. K výše uvedenému příkladu převážení nákupních tašek a jiných zavazadel na jízdním kole se vztahuje ustanovení zákona, které hovoří o tom, že cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Kdo z vás někdy vezl na řídítkách těžké nákupní tašky tak jistě ví, před čím chci varovat. Nákupní taška pak při potřebě udělat nějaký manévr často převezme řízení kola za vás, což ohrožuje nejen vás samotné, ale i ostatní účastníky silničního provozu. Proto doporučujeme si opatřit na jízdní kola košíky či jiné nosiče. Pokud byste potřebovali za jízdní kolo připevnit vozík, je to možné, avšak zákon vám povoluje připojit přívěsný vozík do maximální šířky 90 cm, který bude mít vzadu dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru. Pokud chce cyklista přejet vozovku na druhou stranu a použije k tomu přechod pro chodce, musí kolo vést. Pokud užije přejezd pro cyklisty, musí se přesvědčit, zda může vozovku bezpečně přejet, aniž by ohrozil sebe nebo ostatní účastníky silničního provozu. Stejně jako chodci jsou i cyklisté jedni z nejvíce zranitelných účastníků silničního provozu a proto je na místě opatrnost a ohleduplnost.

Řidič – senior – o řízení vozidla bychom zde mohli psát sáhodlouhé povídky, nicméně co je pro řidiče – seniory nad 65 let důležité při řízení vozidla je mít u sebe potvrzení o zdravotní způsobilosti. Lékařské prohlídce je řidič povinen se podrobit nejdříve 6 měsíců před dovršením 65 a 68 let a nejpozději pak v den 65. a 68. narozenin. Po 68 roce věku pak každé dva roky. Řidič je povinen mít při řízení toto potvrzení u sebe a na výzvu policisty mu jej předložit. Pokud řidič toto potvrzení nemá, hrozí mu pokuta ve výši 5.000 až 10.000 korun plus zákaz řízení od 6 měsíců do 1 roku. Občas se jako policisté setkáváme s tím, že starší lidé jsou od určitého věku méně pozorní, zhoršuje se jim zrak, stabilita, sluch a tak podobně a je pro ně těžší se přizpůsobit současné extrémně rychlé dopravě. A právě pro seniory od 65 let v současné době probíhá projekt „**Jedu s dobou**“, který realizuje Asociace center pro zdokonalovací výcvik řidičů AČR. Jedná se o zhruba půldenní zdokonalovací školení pro seniory, kde se dozvedí novinky z legislativy, bezpečnosti silničního provozu a zdravotní s praktickým ověřením řídičských návyků s vlastním vozidlem. Nejbližší kurzy budou probíhat na Autodromu ve Vysokém Mýtě nebo v Hradci Králové v sobotu 21. dubna 2018 nebo v neděli 20. května 2018 vždy od 8 a od 14 hodin. Kurz je zdarma, ale vzhledem ke kapacitě míst je nutné se přihlásit na webových stránkách www.jedusdobou.cz Policie vše tento kurz doporučuje!

V úvodu jsem ještě slíbila informaci k ježdění na vozítkách segway. Na ten zákon pohlížej jako na osobní přepravník a hovoří tak, že na a osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobném technickém zařízení **se lze** na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty nebo na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty nebo na pěších a obytných zónách **pohybovat nejvýše rychlostí srovnatelnou s rychlostí chůze**. Obce mohou nařizováním vymezit na svém území místa, kde je provozování těchto přepravníků zakázáno a tato místa je povinná označit dopravní značkou.

Vzhledem k tomu, že se blíží jaro, přeji vám i sobě co nejméně studených sychravých dnů a co nejvíce dnů krásných a prosluněných!

*por. Ing. Markéta JANOVSKÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje*

Má chodec skutečně „neomezenou přednost“ napřechodu pro chodce?

Absolutní ničím neomezenou přednost chodec nemá. Chodec má na přechodu přednost, nicméně nesmí do něj vstoupit v případech, kdy řidič přijíždějícího vozidla nestihne zastavit. Jako chodec vždy sledujte, zda řidič přijíždějícího vozidla brzdí, či ne. Oční kontakt s řidičem a jeho mimika vždy též hodně napoví. Pamatujte na delší brzdnu dráhu nákladních vozidel či autobusů! Pozor dávejte zejména na vozovce s více jízdními pruhy, kdy Vám řidič v jednom pruhu třeba zastaví, ale řidič ve vedlejším pruhu nikoliv!

Přechod pro chodce z pohledu řidiče

Řidič podle platných předpisů nesmí omezit nebo ohrozit chodce, který přechází vozovku na přechodu pro chodce nebo který přechod pro chodce hodlá zjevně využít. Řidič musí v těchto situacích umožnit chodci nerušené a bezpečné přejetí vozovky. Pro řidiče z toho plyne, že se k přechodu pro chodce musí přibližovat takovou rychlostí, která mu v případě potřeby umožní před přechodem bezpečně zastavit.

Na silnicích o více jízdních pruzích platí pravidlo, které ukládá řidičům povinnost zpomalit nebo zastavit v případě, že před přechodem zpomaluje či zastavuje vozidlo jedoucí stejným směrem. Pokud tedy zastavuje vozidlo ve vedlejším pruhu a vy jedete stejným

směrem, musíte zastavit i vy. Jedete-li opačným směrem a chodce tím neomezíte ani neohrozíte (protože je ještě dostatečně daleko), zastavovat nemusíte.

Přechod pro chodce z pohledu chodce

Chodec musí přechod pro chodce využít tehdy, je-li od něj vzdálen méně než 50 metrů. Přednost na přechodu chodec má, nikoli však absolutní a ničím neomezenou. Na přechod může vstoupit ve chvíli, kdy přijíždějící vozidlo stihne zastavit. V takovém případě musí dát řidič chodci přednost. Při odhadu vzdálenosti, která postačí k zastavení vozidla, je třeba brát v úvahu hmotnost vozidla, jeho rychlost a aktuální povětrnostní podmínky. Na suchém povrchu činí brzdná dráha auta:

- v obci při rychlosti 50 km/h přibližně 30 metrů;
- mimo obec při rychlosti 90 km/h přibližně 70 metrů.

S ohledem na to, že se řidič nemusí plně věnovat řízení vozidla nebo může překročit maximální povolenou rychlost, doporučuje se vstupovat na přechod, je-li auto vzdáleno alespoň 50 metrů (v obci), resp. 100 metrů (mimo obec).

Existují **dvě výjimky**, kdy chodec nemá na přechodu pro chodce přednost a nesmí na něj vstoupit:

- k přechodu se blíží tramvaj;
- k přechodu se blíží vozidlo s právem přednostní jízdy se zapnutými modrými majáky (sanitka, hasiči, policie).

MěŮ upozorňuje na včasné vyřízení cestovních dokladů před letní sezónou

Požádejte o vydání nového cestovního pasu včas a nenechávejte podání žádosti až do doby před letní turistickou sezónou. Vyhnete se tak zbytečným frontám na úřadech, ušetříte čas, nervy a peníze. Za vydání cestovního pasu ve lhůtě 30 dnů zaplatíte správní poplatek 600 Kč, u dětí mladších 15 let 100 Kč

Nestačili jste podat žádost o vydání cestovního pasu ve lhůtě 30 dnů? Můžete podat žádost ve zkrácené lhůtě 6 pracovních dnů. Počítejte s vyšším správním poplatkem 4.000 Kč, u dětí mladších 15 let 2.000 Kč. Za tento poplatek obdržíte plnohodnotný cestovní pas se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji.

Od 1. 7. 2018 dojde ke změnám ve lhůtách a výši správních poplatků.

Máte-li platný cestovní pas, zkontrolujte si, do kdy platí. Hodláte-li cestovat mimo Evropskou unii, zjistěte si u velvyslanectví daného státu, jakou minimální dobu platnosti cestovního pasu cizí stát vyžaduje. Požadovaná minimální doba platnosti cestovního pasu může být například 6 měsíců ode dne vstupu nebo vycestování z území cizího státu. Zjistěte si, zda je ke vstupu a pobytu na území daného státu třeba vízum.

Nestačili jste si vyřídit cestovní pas a cestujete v rámci EU? K cestám do států EU můžete jako cestovní doklad použít občanský průkaz. Rovněž lze občanský průkaz použít i k cestování do těchto států: Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, Albánská republika, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Gruzie, Makedonská republika, Moldavská republika, Srbská republika.

Má vaše dítě občanský průkaz? I dítě mladší 15 let může cestovat do těchto států na občanský průkaz.

SPORT

FOTBALOVÝ TURNAJ V MALÉ KOPANÉ

Kdy: 30.06.2018

Kde: Hřiště Hradec nad Svitavou

Prezentace: 8:30 hod.

Začátek: 9:00 hod.

Počet hráčů: 5+1

(libovolný počet náhradníků)

Hrací doba: bude upřesněna dle počtu přihlášených týmů

Startovné: 800,- Kč/tým

Přihlášení týmu na tel: 737 304 460 lukas.zednik@seznam.cz

Rozpis turnajů SMÍŠENÁ PŘÍPRAVKA jaro 2018

Den	Datum	Začátek	Pořádající oddíl	Odjezd od OÚ	Doprava
úterý	01.05.2018	10.00	Hradec n/Svit	9:00	hřiště
neděle	06.05.2018	10.00	Radiměř	9:15	auta
neděle	13.05.2018	9:30	Březová n/Sv	8:45	auta
sobota	19.05.2018	10.00	Cerekvice	8:45	autobus
neděle	27.05.2018	10.00	Hradec n/Svit	9:00	hřiště
neděle	03.06.2018	9.30	Janov	8:15	autobus

Rozpis utkání ŽÁCI JARO 2018

Den	Datum	Začátek	Zápas	Odjezd	Doprava
sobota	5.5.2018	10.00	Hradec - M.Třebová B.		
úterý	8.5.2018	10.00	Hradec - Březová		
sobota	12.5.2018	10.00	Hradec - Němčice		
sobota	19.5.2018	9.00	Kunčina/Mladějov - Hradec	8.00	autobus
sobota	26.5.2018	10.00	Hradec - Pomezí		
so-ne	2.-3.6.2018		VOLNO		
sobota	9.6.2018	10.00	Hradec - D.Újezd		
neděle	17.6.2018	10.00	Jaroměřice - Hradec	9.00	autobus

Rozpis zápasů DOROST JARO 2018

Den	Datum	Začátek	Zápas	Odjezd	Doprava
so - ne	5.-6.5.2018		VOLNO		
neděle	13.5.2018	14.00	Bystré - Hradec	13.00	autobus
sobota	19.5.2018	11.00	Kunčina/Mladějov - Hradec	10.00	autobus
so - ne	26-27.5.018		VOLNO		
sobota	2.6.2018	14.15	Hradec -Bystré		
sobota	9.6.2018	14.15	Hradec -Kunčina/Mladějov		
so - ne	16-17.6.018		VOLNO		

Rozpis zápasů CHLAPI JARO 2018

Den	Datum	Začátek	Zápas	Odjezd	Doprava
sobota	5.5.2018	17.00	Hradec - Jaroměřice		
neděle	13.5.2018	17.00	Morašice - Hradec	15.30	autobus
sobota	19.5.2018	17.00	Hradec - Křenov		
sobota	26.5.2017	17.00	Opatov - Hradec	15.45	autobus
sobota	2.6.2018	17.00	Hradec - Janov		
sobota	9.6.2018	17.00	Cerekvice - Hradec	15.30	autobus
sobota	16.6.2018	17.00	Hradec - Línhartice		

* tučně zvýrazněné zápasy hrajeme v Hradci n./Svit

* čas odjezdu se může ještě změnit, v případě změny budete informováni

Ekologie prakticky a smysluplně

Škola zahájila intenzivní jednání s místní samosprávou o spolupráci na ekologických aktivitách

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je dnes neodmyslitelnou součástí školní výuky. Jako každá věc se dá ovšem pojmout nejrůznějším způsobem. V ŽS a MŠ Hradec nad Svitavou se pedagogové shodují, že praktické a smysluplné úkoly nejlépe osvětlí žákům danou problematiku.

Školní koordinátorka EVVO Ing. Marcela Rusková vstoupila do jednání se starostou obce Kamilem Pavlišem a zástupcem Komise pro místní rozvoj RNDr. Leošem Štefkou. „*Naší snahou je propojení ekologických aktivit mezi školou a obcí. Žáci lépe poznají vztahy mezi organismy a prostředím přímo v místech, kde žijí. Věříme, že tak získají bližší vztah k přírodě v obci i jejím okolí. V případě, že při aktivitách děti vykonají také užitečnou práci, jsou tyto činnosti ještě smysluplnější,*“ uvedla Marcela Rusková.

Den Země

Prvním konkrétním společným korkem bude celoškolský tematický den Den Země. V pátek 27.4.2018 žáci opustí školní lavice a přiloží ruku k dílu. Jedna skupina žáků prvního stupně se vydá do oblasti Pohádkového lesa, druhá zamíří do zeleně u pošty. Na cestu si vezmou nejen svačinu, ale také rukavice a pytle na odpady. Společně od odpadků vyčistí nemalý prostor, což jistě ocení všichni obyvatelé obce.

Žáci vyšších ročníků půjdou opačným směrem – proti proudu řeky Svitavy. Jejich cílem bude čistička odpadních vod, kde pro ně bude připravena odborná exkurze. Ani oni nepůjdou jen tak na vycházku – pytle na odpad, které vezmou samozřejmě s sebou, budou postupně plnit tím, co na břeh řeky určitě nepatří.

Dnem Země však ekologické aktivity školy určitě letos nekončí. Podle Marcely Ruskové se pozornost školy zaměří i na místní lokality, které jsou domovem vzácných nebo chráněných organismů. ŽS a MŠ Hradec nad Svitavou by

se ráda stala patronem mokřadů v jižní části katastru obce. Péče žáků o tyto pozemky by spočívala především v odstraňování invazivních druhů rostlin.

Představujeme

Ing. Marcela Rusková - učitelka 2. třídy a školní koordinátorka EVVO

- 12 let zkušeností s koordinací projektů EVVO
- absolvované Specializační studium pro školní koordinátory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- 21 let pedagogické praxe (ZŠ Sokolovská, ZŠ Lačnov)
- milovnice venkova, květin a zvířat

Zabezpečení objektu školy

Objekty školy jsou nově střeženy kamerovým systémem. Kamery snímají vchody do budovy tak, aby každý člověk, který do objektu vchází, byl viděn. „*Především nám jde o bezpečnost žáků. V posledních letech, kdy se zejména ve větších městech objevují nejrůznější incidenty, nechceme ponechat nic náhodě. Kamerový systém uchovává záznamy po stanovenou dobu, kterou z pochopitelných důvodů nebudeme upřesňovat,*“ vysvětluje ředitelka Mgr. Eliška Hartmanová. Nově umístěné kamery byly pořízeny částečně z dotace a částečně z rozpočtu školy.

Jen u kamer nad vchodem nezůstane

Kamerový systém ještě není úplný. Další záznamová zařízení budou instalována postupně. Již nyní je však jasné, že budou snímat areál školy. „*Během letních měsíců docházelo k ničení majetku v oploceném, avšak volně přístupném areálu. Škody se šplhaly do tisíců, avšak pachatele se nepodařilo usvědčit. Monitorování kritických míst chápeme jako prevenci před vandalismem a dalšími nežádoucími jevy - konzumace alkoholu nezletilými, zneužívání návykových látek v areálu školy, byť v době, kdy vyučování neprobíhá,*“ doplňuje ředitelka školy.

Záznamy z kamer je škola připravena poskytnout jako podklady pro vyšetřování případných přečinů zodpovědným orgánům.

Věříme, že obyvatelé Hradce nad Svitavou, toto zabezpečení uvítají, neboť na opravy zničeného zařízení školního areálu přispívá obec ze svého rozpočtu. Ušetřené peníze pak zastupitelstvo může investovat jinde.

Úspěšná recitátorka Adéla Holíková

Žákyně 9. třídy Adéla Holíková reprezentovala školu v okresním kole Přehlídky recitátorů Dětská scéna 2018. Dne 21.3.2018 jí přinesly štěstí dva osobitě přednesené texty. První z nich byl Job – boj od Josefa Hiršala a Bohumily Grögerové, druhý recitovaný text Trhám broukovi nožičky napsal Karel Hynek. Pečlivá příprava pod vedením Kateřiny Stündlové z Městské knihovny ve Svitavách se Adéle Holíkové vyplatila. Postupuje do krajského kola. Držíme jí palce.

MŠ Hradec nad Svitavou

Ve školce začalo období mnoha akcí...

Děti se spolu s p. učitelkami zapojili do programu environmentální výchovy. Zde měli možnost rozvíjet širokou škálu dovedností dětí. Program byl připraven pro děti starší, ale i ty mladší. Pravidelně jezdíme do knihovny ve Svitavách, kde nám místní paní lektorky připravují program, uzpůsobený dětem tak, aby ho zvládaly. Navštěvujeme akce zaměřené na předškolní děti, konané ve Fabrice ve Svitavách.

Každý program, který máme možnost shlédnout, má nějaký kontext, to znamená, že je dětem přínosný v nějaké oblasti, který si obohacují a rozšiřují.

V polovině března jsme začali jezdit do solné jeskyně. Děti procvičují bezpečnost při cestování linkovým autobusem, cvičí základy slušného chování (dobrý den, nashledanou, děkuji, prosím) nebo sebeobluhu, která je v tomto směru velmi důležitá. Při této akci se na děti kladou větší požadavky, ale děti to zvládají velmi dobře.

Výtvarníci z Hradce ve svitavské Fabrice

Žáci druhého stupně ZŠ a MŠ Hradec nad Svitavou představili své výtvarné práce svitavskému publiku. Výstava nazvaná MAXIMUM byla k vidění od 1. 3. 2018 do 29. 3. 2018. V multikulturním centru vystavili celkem přes 60 kreseb a maleb.

Mgr. Sylva Horáková

Stejně jako každý rok, i letos proběhlo vyšetření zraku. Příští rok bude nadále nabízeno. Vyšetření probíhá pod vedením odborného specialisty za cenu 150,-/dítě.

V tělocvičně nás čekal hudebně-vzdělávací program skupiny Marbo, při kterém děti rozvíjí svůj pohybový aparát, rytmus a tempo. Děti se zúčastnily interaktivního programu pro mladší a starší děti – s projektem „Zdraví dětem“.

Společně jsme uskutečnili pro děti a jejich rodiče „Karneval“ s panem Švábkem, který dopomáhal program zprostředkovat. Karneval byl plný her a zábavných tanečních prvků. Velké díky také patří našim paním kuchařkám, které připravily pro rodiče občerstvení (teplé x studené nápoje a především velmi dobré domácí koláčky). Vzhledem k velmi dobrému počasí, které nám v tento den přálo jsme akci pořádali venku. Akci hodnotíme velmi kladně, děkujeme za velkou účast všech.

K zápisu do ZŠ šly děti velmi rády, těšily se, že ukáží, co umí, co se naučily. I přes to, že k zápisu již rodiče chodit s dětmi nemusí.

V květnu a v červnu nás čekají další již naplánované akce, na které se všichni moc těšíme.

Souhrn všech akcí, konané v MŠ v době květen – červen 2018:

- divadelní představení JO-JO
- pokračování v solné jeskyni
- 9. 5. zápis do MŠ
- pokračování v návštěvě knihovny ve Svitavách
- 16. 5. besídka pro maminky
- výchovně-vzdělávací program „Když ti svítí červená!“
- program ve Fabrice Svitavy
- polodenní výlet VIDA science Brno (vědecký park pro podporu vědy) = starší děti
- den dětí v MŠ = spolupráce se ZŠ
- 12. 6. rozloučení se školáky
- společné fotografování
- 14. 6. školní výlet „Čertovina“
- sportovní den MŠ = spolupráce se ZŠ
- ukončení školního roku 2017/2018 29. 6. 2018

Seznam akcí je vyvěšen na vchodových dveřích v MŠ – datумы jsou upravovány/doplňovány. Akce jsou postupně vypisovány i do kalendáře na webových stránkách školy www.skolahradecns.cz.

MŠ bude v době od 2. 7. do 17. 8. 2018 uzavřena. Provoz MŠ bude znovu zahájen od 20. 8. v návaznosti na školní rok 2018/2019.

*Za kolektiv MŠ
Veronika Baráková, DiS.*

Karneval

Enviro

Jarmark

Doba parních lokomotiv

Jen pamětníci mohou vzpomínat, jaké to bylo, když ještě jezdily po zdejší železniční trati vlaky tažené parní lokomotivou. Za bílého dne oznamoval příjezd takového vlaku již z dálky černý dým a za tmy nad vlakem zářil chvost jisker. Nádraží měla zvláštní vůni po ohni a kolem tratě bylo vše pokryto popílkem a sazemi. Zmizely už strážní domky u tratě, staré semaforey a návěští, stejně jako závory, které se zvedaly ručně. K železnici patřilo i houkání lokomotivních píšťal, cinkot zvonků u závor či bzučení telegrafních drátů, které lemovaly trať. Jízda ve starých dřevěných vagonech nebyla moc pohodlná, ale lidé se díky železné dráze dostávali snáz za prací či poznávali svět. Pro rozvoj naší obce měla veliký význam výstavba železniční trati Brno – Česká Třebová. Když počátkem 40. let 19. století čtyři trasovací oddíly Severní státní dráhy vyhledávaly nejvhodnější trasu železnice z Vídně do Prahy, trasa od Brna na Českou Třebovou se zprvu zdála jako nevhodná pro obtížné stavební podmínky především mezi Brnem a Blanskem. Terénní výzkum zhodnotil ing. A. Negrelli a na jeho doporučení bylo rozhodnuto vybudovat nejdříve trať z Olomouce do Prahy a následně kratší spojení z Brna do Prahy údolím řeky Svitavy i za cenu vyšších finančních nákladů. Také nebylo zcela jasno, kudy trať v severní části povede. Nescházelo mnoho a trať mohla vést od Březové nad Svitavou na Poličku, Litomyšl a dále na Choceň. Právě Choceň byla plánována jako velký železniční uzel a s Českou Třebovou se původně vůbec nepočítalo. Nakonec převážilo rozhodnutí, aby trať vedla přes Svitavy do České Třebové. Tak vznikla severozápadní dráha v Habsburské monarchii a po svém zprovoznění se trať Brno – Česká Třebová stala třetí nejstarší na Moravě a po celou dobu své dosavadní existence také jednou z našich nejužívanějších tratí vůbec. Stavba byla zahájena již v roce 1845, avšak pro obtížné stavební podmínky pokračovala jen pozvolna. Provoz na železniční trati byl zahájen 1. 1. 1849. Ta byla původně jednokolejná, i když spodek trati byl vybudován pro koleje dvě. Grándorfští obyvatelé ale nebyli výstavbě železné dráhy nakloněni. Sedláci se báli, že přijdou o přivýdělek za formanské cesty a šířily se i různé předsudky, jako třeba že budou od kouře z lokomotiv čerpat brambory. Lidé z Grándorfu i dalších obcí ležících na trase budované trati po nocích poškozovali staveniště a z náspů shazovali pražce a kolejnice připravované k pokládce. Netušili, jaký rozvoj obci i zdejšímu kraji tato trať přinese. V Hradci nad Svitavou bylo vybudováno nádraží IV. třídy, které mělo dvě hlavní a dvě vedlejší koleje. Nádražní budova měla čekárnu a pokladnu a také

služební byty. V roce 1861 byl na trať instalován Morseův telegraf a o rok později začala trať sloužit rychlíkové dopravě. Rostoucí doprava kusového zboží si vynutila později i stavbu nádražního skladiště s rampou. Nová trať protínala obec a tak muselo být zbouráno i několik domů. Z doby výstavby železnice se v Hradci nad Svitavou dochoval unikátní kamenný viadukt o šesti obloucích nad tokem řeky Svitavy i několik jednoobloukových podjezdů. Druhá kolej byla položena v roce 1869. Města Svitavy a Česká Třebová se i díky železnici stala brzy významnými průmyslovými centry. Zdejší formani a obchodníci jezdili s koňmi i do Vídně a cesta jim trvala zhruba tři dny. A když se uvedla dráha do provozu, cesta vlakem vše urychlila. Syn jednoho zdejšího sedláka přijel z Vídně vlakem, a když sousedům večer vyprávěl, že ráno v šest hodin nasedl na vídeňském nádraží do vlaku a ve dvě hodiny odpoledne byl doma, nemohli tomu lidé uvěřit.

Shodou šťastných náhod se mi dostalo do rukou od pana Vítkoviče několik starých fotografií, mající vztah k železnici v Hradci nad Svitavou. Jeho předkové byli nádražáci a žili na hradle Banín, které již dávno zaniklo. Napsal mi i několik svých vzpomínek ze svého dětství i jeho rodičů a prarodičů na život u tratě. Unikátní je jeho fotografie vlaku ve stanici Hradec nad Svitavou v roce 1914. Na snímku je parní lokomotiva řady 344.0. Do dnešních časů se již žádná nedochovala. Společnost státní dráhy (St.E.G.) si v roce 1907 nechala ve své lokomotivce vyrobit dvacet dvojčítých lokomotiv 1^c s tendrem pro dopravu osobních vlaků. S lokomotivami se od počátku počítalo pro dopravu osobních vlaků. Měly velké průměry kol a lokomotivám s inventárními čísly 01 až 16 byla povolena nejvyšší povolená rychlost 75 km/h a lokomotivám s inventárními čísly 17 až 20 byla povolena nejvyšší rychlost 70 km/h. Několik těchto lokomotiv jezdilo právě na trati mezi Brnem a Českou Třebovou. Teprve od 50. let 20. století byly tyto parní lokomotivy nahrazovány novými typy lokomotiv. Zajímavá je i stará fotografie nádražní budovy v Březové nad Svitavou či výhled z lokomotivy na trať. Železnice nám slouží již 170 let a naši obec bez vlaků si již nedovedeme představit.

Mojmír Fadrný

Březová - nádražní budova r. 1938

výhled z parní lokomotivy

nádraží v Grándorfu 1914

vlak 3547005

KULTURA

Noc kostelů

Noc kostelů se bude v letošním roce konat **25. května**.
Náš kostel sv. Kateřiny Alexandrijské i sousední fara budou otevřeny pro všechny návštěvníky a je připraven následující program:

Kostel sv. Kateřiny

17.00 h mše svatá s hudebním doprovodem sboru RAKOS
17.45 h koncert komorního sboru RAKOS
18.30 h prohlídka kostela, ztišení, u sochy blahoslaveného
P. Engelmara Uzeitiga možnost zapálit svíci s osobní
prosbou o přímluvu.
21.30 h zakončení modlitbou

Fara v blízkosti kostela

18.45 h v přízemí v Engelmarově sále se uskuteční povídání s panem Janem Votavou o jeho pěší pouti do Santiaga de Compostely, které bude spojeno s promítáním fotografií z cesty a následnou besedou.

Tímto Vás srdečně zvou pořadatelé

Co se děje ve spolku Hradečtí z.s.?

Začátkem března jsme pro děti připravili tradiční karneval, pozvali DJ Oldu. Maskami se to na Formance jen hemžilo, taneční veselí nám zpestřilo vystoupení mažoretek. A tak k večeru odcházeli poslední návštěvníci unavení a vyblázněni.

A konečně největší akce roku POHÁDKOVÝ LES s 10. výročím se uskuteční 16.6.2018 tradičně v areálu Žabky. Prosíme dobrovolníky, aby se nám hlásili na telefonní číslo 727945625, nebo nám poslali zprávu na facebook Hradečtí z.s.

Chcete-li dostávat pravidelné informace, najdete nás na facebook Hradečtí z.s.

POHÁDKOVÝ LES

Hradec nad Svitavou

sobota 16.června 2018

otevření pohádkové brány: od 13:00 do 14:30 hodin

START a CÍL: areál ŽABKA

pohádkový pas: 50,-Kč/dítě vstupné: **DOBROVOLNÉ**

"z pohádky do pohádky"

Speciální cena pohádkového lesa
"PRODLOUŽENÝ RODINNÝ VIKEND"

Těšit se můžete na pohádkové postavičky, vyhlášenou mysliveckou kuchyni a bohatý doprovodný program. Vyhlášení krále, skákací hrad, malování písky, lodičky, koníci, PĚNA a mnoho dalšího.

HŘEBEČSKÝ SLUNOV RAT

FESTIVAL HLED
VEDLE VÁS!

200 Kč NA MÍSTĚ
150 Kč V PŘEDPRODEJI

SVITAVY: IC, CENTRUM FABRIKA
MORAVSKÁ TŘEBOVÁ: IC, BUDOVA MUZEA (KSMT)
AUTOBUSOVÁ DOPRAVA ZDARMA

www.HREBECKSKYSLUNOV RAT.cz
www.FACEBOOK.com/FESTIVAL.HREBEC

100 REPUBLIKY
1918-2018

NEBE ŽLUTÝ PEŠ 16.6.2018 15:00

KATARINA KNECHTOVÁ

ECHONAUT REVIVAL ELÁN COVERS FOR LOVERS
BANDA AMERICANO

PLUS MINUS 40 DJ ČESKOSLOVENSKÉ HITY

Vydává Obec Hradec nad Svitavou, 569 01 Hradec nad Svitavou 230

tel.: 461 548 156, e-mail: obec@hradecnadsvitavou.cz, www.hradecnadsvitavou.cz

Povoleno Ministerstvem kultury ČR, reg. č. MK ČR E 14325. Náklad 600 výtisků. Domácnostem bezplatně. Neprošlo redakční jazykovou úpravou. Příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce

Za redakční radu: Veronika Vařejková

POZOR ZMĚNA! Příspěvky zasílejte do 20. dne každého sudého měsíce na e-mail: veronikavykydalova@seznam.cz

Tisk: Svitavská tiskárna s.r.o.